

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **P.**, so sídlom M., IČO: X., proti odporcovi: **Správa katastra Martin**, Severná č. 15, Martin, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu: č. V 978/2006 zo dňa 10. októbra 2006, **za účasti: G.** so sídlom M., IČO: X., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 23Sp 3/2007-55 zo dňa 10. marca 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 23Sp 3/2007-55 zo dňa 10. marca 2008 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu uvedené v záhlaví tohto uznesenia. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a postupu, ktorý mu predchádzal, dospel k záveru, že správny orgán v konaní o vklad vlastníckeho práva v zmysle ustanovení zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len katastrálny zákon) neporušil navrhovateľom namietaný postup, a preto preskúmané rozhodnutie ako zákonné potvrdil.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal navrhovateľ. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Upozornil na skutočnosť, že práve z dôvodu, že o námietke zaujatosti nebolo v čase vytýčeného termínu pojednávania rozhodnuté, sa na pojednávanie súdu ospravedlnil a žiadal o odročenie pojednávania. Súčasne poukázal na to, že v danej veci je splnený odvolací dôvod podľa § 205a ods. 1 O.s.p., pretože bez svojej viny nemohol označiť súdu skutočnosti alebo dôkazy. Vytýkal súdu prvého stupňa, že práve týmto postupom, mu bolo odňaté právo konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce podľa §§ 211 a nasl. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2, a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p., účinného v čase rozhodnutia súdom prvého stupňa, sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 O.s.p. ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu. V konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Predseda súdu môže prideliť vec inému sudcovi, ak s tým sudca, o ktorého vylúčenie ide, súhlasí; pridelenie zabezpečí podľa osobitného predpisu. Ak ide o vylúčenie sudcu podľa § 14 ods. 1 a predseda súdu má za to, že nie je dôvod pochybovať o nezaujatosti sudcu, predloží vec na rozhodnutie súdu uvedenému v § 16 ods. 1. Na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Podľa § 15a ods. 1, 2, 3, 4, 5 O.s.p. účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

V námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliadne, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci (§ 14 ods. 3), súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Podľa § 16 ods. 1, 2 O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní. O vylúčení sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodne do desiatich dní iný senát tohto súdu.

Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak účastník uplatnil v námietke zaujatosti rovnaké skutočnosti, o ktorých už rozhodol nadriadený súd alebo iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ak je námietka zaujatosti podaná po uplynutí lehoty podľa § 15a ods. 2 alebo ak na námietku súd neprihliada podľa § 15a ods. 3 až 5; v týchto prípadoch sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. O dôvode, pre ktorý sa vec nadriadenému súdu nepredkladá, súd upovedomí účastníka konania, ktorý námietku uplatnil.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu odvolací súd zistil, že v preskúmvanej veci súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na deň 1.10.2007, na ktoré predvolal účastníkov konania, ktorým súčasne doručil uznesenie č. k. 23 Sp 3/2007-18 zo dňa 7.8.2007, obsahujúce poučenie súdu; na uvedené pojednávanie sa navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu advokátom JUDr. R. ospravedlnil a žiadal pojednávanie odročiť a súčasne predložil plnú moc na zastupovanie advokátom; ospravedlnenie aj plnú moc súdu zaslal faxom; súd prvého stupňa pojednávanie odročil na ďalší termín dňa 12.11.2007, na ktoré opätovne účastníkov predvolal; po pojednávaní súdu dňa 4.10.2007 boli mu doručené originály listín zaslaných faxom - ospravedlnenie navrhovateľa a plná moc; následne sa navrhovateľ ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti aj na pojednávanie súdu dňa 12.11.2007 a súčasne oznámil, že spoločnosť vypovedala právnemu zástupcovi JUDr. R. plnú moc; súd prvého stupňa opätovne odročil pojednávanie na deň 14.1.2008; v deň pojednávania 14.1.2008 bolo súdu doručené faxové podanie navrhovateľa, v ktorom vznesol proti vec prejednávanej sudkyňi námietku zaujatosti; pojednávanie súdu bolo odročené z dôvodu predloženia originálu faxového podania do troch dní; ďalší termín pojednávania súdu bol vytýčený na deň 10.3.2008, na ktorý sa navrhovateľ ospravedlnil z dôvodu, že doposiaľ nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti ním vznesenej voči vec prejednávanej sudkyňi; originál faxového podania o vznesenej námietke bol doručený dňa 14.1.2008 na Okresný súd v Žiline, ktorý list postúpil Krajskému súdu v Žiline dňom 15.1.2008; súd prvého stupňa vo veci samej rozhodol preskúmvaným rozhodnutím na pojednávaní dňa 10.3.2008; vec prejednávajúca sudkyňa dňa 20.3.2008 spísala úradný záznam na skutočnosť, že o predložení originálu faxového podania o vznesenej námietke zaujatosti sa dozvedela až v tento deň – 20.3.2008, o čom v čase pojednávania a rozhodnutia nemala vedomosť.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zameral pozornosť v danej veci predovšetkým na posúdenie, či bol dodržaný zákonný postup a teda či konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku, nebolo postihnuté procesnou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nestrannosť sudcu je základným predpokladom na ústavné, zákonné prejednanie a rozhodovanie veci, ktoré zákon zveril do právomoci súdom v súlade s článkom 46 v spojení s článkami č. 141 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky. Sudca je vylúčený z prejednania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti, na súde vyššieho stupňa je vylúčený aj sudca,

ktorý rozhodoval vec na súde nižšieho stupňa a naopak. Konkrétny záver o takýchto pochybnostiach treba vždy vyvodiť z posúdenia konkrétneho prípadu. Pomer k veci sa v podstate chápe ako vzťah sudcu k predmetu konania, pomer k účastníkom a ich zástupcom sa vníma predovšetkým ako vzťah, ktorý môže kladne alebo záporne ovplyvniť prejednávanie a rozhodovanie veci. Po zistení skutočností týkajúcich sa zaujatosti vec prejednávajúceho sudcu, môže sudca urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Sudca, voči ktorému bola vznesená námietka zaujatosti až do rozhodnutia o tejto námietke, nemôže rozhodnúť v merite veci. Skutočnosť týkajúca sa vylúčenia sudcu je odvolacím dôvodom podľa § 205 a ods. 1, písm. a/ O.s.p, ako aj dovolacím dôvodom podľa § 237 písm. f/, g/.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci zo skutkových okolností vyplýva, že v preskúmvanej veci rozhodol sudca vo veci samej, napriek tomu, že voči nemu bola vznesená námietka zaujatosti zo strany účastníka konania – navrhovateľom, o ktorej nebolo do rozhodnutia súdom v merite veci, rozhodnuté. Uvedenú skutočnosť je treba posudzovať za takú procesnú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia súdu.

Pokiaľ teda súd prvého stupňa konal a rozhodol vo veci samej napriek tomu, že nebolo zákonným postupom rozhodnuté o námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom voči jeho osobe, odňal navrhovateľovi právo konať pred nestranným súdom zaručeným mu v článku č. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá skutočnosť je dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1, písm. f/ O.s.p..

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1, písm. f/ zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého v ďalšom konaní bude opätovne preskúmať zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a päť rozhodnúť vo veci samej pri dodržaní procesných práv účastníkov konania. V konečnom rozhodnutí opätovne rozhodne

aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p.
v spojení s § 224 ods. 3 .

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2009

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.

predsedníčka senátu